

Bakalářská práce

Iluze v barokním prostoru

Autor: Lucie Příbylová

Vedoucí práce: Ing. arch. Mgr. Marie Pětová, Ph.D.

POSUDEK VEDOUCÍHO:

Kolegyně Příbylová předložila bakalářskou práci „Iluze v barokním prostoru“. Jak již název napovídá, zabývá se v ní fenoménem pro barokní architekturu typickým - totiž *iluzí*. Nutno předeslat, že ač jde skutečně o jev pro barokní architekturu typický, není v literatuře nijak systematicky pojednán a v tomto ohledu jde o téma poměrně náročné, uvážíme-li, že se jedná o práci bakalářskou.

Práce se nejdříve snaží – a to je jistě na místě – charakterizovat barokní architekturu jaksi obecně. Kolegyně přitom vychází z několika autorů, což v posledku vede k jisté nevyváženosti a neutříděnosti první části práce. Není totiž pravda, že „spíše než ucelenou koncepci o baroku máme k dispozici jednotlivé dílčí studie“ (str. 6). Kolegyně naopak pracuje právě s několika ucelenými koncepcemi, které se sice v mnoha ohledech liší, nicméně tyto odlišnosti nejsou pro danou práci podstatné, a tudíž by možná stačilo charakterizovat barokní sloh na základě jednoho autora. (Odlišit, v čem se tyto interpretace shodují a v čem se jejich výklady naopak liší, je totiž příliš obtížné, předpokládalo by to daleko větší obeznamenost jak s jejich texty, tak s vývojem architektury obecně; a především to pro tuto práci není potřebné.) Rozhodně by se tím kolegyně vyhnula některým nevyváženostem, kterými je první část práce zatížena. Pokud se autorka rozhodla vymezovat barokní tvorbu vůči renesanci a jejím principům - což je zcela legitimní – pak je třeba postupovat jednotně a tuto výkladovou logiku podržet v celém textu (tzn. připomenout renesanční způsob práce s prostorem a po té od něj odlišit postup barokní, analogicky v případě formování hmoty atd.) Zdá se mi zbytečné uvádět vedle sebe různá dělení baroka, aniž se čtenář dozví, se kterým hodlá autorka sama pracovat a proč, nebo v čem se shodují a v čem budou užita v dalším výkladu. Pokud se v práci používají výkladové pojmy některého z teoretiků či historiků architektury (např. hovoří-li se o nějaké architektuře jako o „malířském“ stylu – v tomto případě s odkazem na Wolfflina), pak je třeba vysvětlit, jak a proč tyto interpretační nástroje užívá původní autor. Jinak působí spíše nejasně a dosti náhodně. Některé podkapitoly první části práce (např. „Společensko-historický kontext baroka“) jsou až příliš zjednodušující.

Druhá část předložené práce se zabývá vlastní barokní prací s iluzí. Přesto, že lze i této části vytknout jistou nevyváženost a nesystematičnost, považuji nakonec právě tuto pasáž za nejzdařilejší. Představuje totiž vlastní vklad autorky, není převzata z žádné literatury, ale je

výsledkem jejích vlastních úvah o charakteru barokní architektury, resp. je výsledkem snahy zjednat si přehled o možnostech, jak a jakých iluzí barokní architekti dosahovali. Autorka se zde pokouší a jakousi vlastní „typologií“, které bych vytkla pouze to, že se poněkud směšují kritéria dělení. Resp. že některé typy barokní iluze jsou definovány pomocí prostředku, jímž je toho kterého efektu dosaženo, jindy je kritériem výsledný dojem, jehož má být dosaženo. Sama autorka však nakonec – na základě třetí části, v níž sleduje jeden konkrétní kostel - totiž sv. Mikuláše na Malé Straně v Praze, dospívá k celkem správnému závěru, že se jednotlivé druhy spojují a prostupují.

Onu již zmíněnou třetí část, v níž paní kolegyně ukazuje výše teoreticky popsané na příkladu jedné konkrétní architektury, hodnotím též pozitivně, ač v ní lze nalézt řadu chyb či nepřesností. Rozhodně lze říci, že studentka v rámci bakalářské práce předvedla tři dovednosti: v teoretické části nejprve práci s odbornou literaturou, kterou více či méně zdařile zreferovala, aby pak navázala pokusem o vlastní způsob výkladu – kategorizací jistého jevu, což nakonec využila pro jeden konkrétní případ, tj. pro popis kostela sv. Mikuláše.

Práce je vybavena seznamem literatury, poznámkovým aparátem, doplněna ilustracemi i slovníčkem vybraných architektonických pojmů a po stránce formální splňuje všechny potřebné nároky. A přesto, že po stránce obsahové lze jistě mnohé namítnout – viz výše – rozhodně jde o sympatický pokus o zpracování velkého a obtížného tématu způsobem, který zcela odpovídá tomu, že jde pouze o práci bakalářskou. Předložený text proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „velmi dobře“ – tzn. 2.

V Praze dne 30. 1. 2016

Marie Pětová